

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 22/16

Luksemburgā, 2016. gada 1. martā

Spriedums apvienotajās lietās C-443/14 un C-444/14
*Kreis Warendorf/Ibrahim Alo un
Amira Osso/Region Hannover*

Tiesa lemj par attiecībām starp starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārvietošanās brīvību un to integrācijas veicināšanas pasākumiem

Dzīvesvietas pienākums alternatīvās aizsardzības saņēmējiem var tikt noteikts, ja tie sastopas ar lielākām integrācijas grūtībām nekā citas personas, kas nav ES pilsoņi un kas likumīgi pastāvīgi uzturas dalībvalstī, kura šo aizsardzību piešķirusi

Saskaņā ar Savienības direktīvu¹ dalībvalstīm ir jāļauj personām, kurām tās ir piešķirušas alternatīvās aizsardzības saņēmēja statusu², brīvi pārvietoties to teritorijā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā noteikts attiecībā uz citām personām, kas nav ES pilsoņi un kas likumīgi pastāvīgi uzturas to teritorijā.

Vācijas tiesībās ir paredzēts, ka gadījumā, ja alternatīvās aizsardzības saņēmēji saņem sociālos pabalstus, to uzturēšanās atļaujā ir jābūt ietvertam pienākumam uzturēties noteiktā vietā (turpmāk tekstā – “dzīvesvietas pienākums”). Pirmkārt, šis pienākums var būt vērsts uz to, lai nodrošinātu pienācīgu ar šo pabalstu izmaksu saistīto izdevumu sadalījumu starp dažādajām attiecīgajā jomā kompetentajām iestādēm. Otrkārt, tā mērķis var būt veicināt personu, kas nav ES pilsoņi, integrāciju Vācijas sabiedrībā.

Ibrahim Alo un Amira Osso ir Sīrijas pilsoņi, kas ieradās Vācijā attiecīgi 1998. un 2001. gadā. Viņiem tika piešķirta alternatīvā aizsardzība. Tāpat viņiem tika noteikts dzīvesvietas pienākums, kuru tie ir apstrīdējuši Vācijas tiesās. Lietu šobrīd izskata *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija), kura jautā Tiesai, vai dzīvesvietas pienākums ir saderīgs ar direktīvu.

Savā šīsdienas spriedumā Tiesa vispirms ir konstatējusi, ka **direktīvā dalībvalstīm ir noteikts pienākums ļaut personām, kurām tās ir piešķirušas alternatīvās aizsardzības saņēmēja statusu, ne vien brīvi pārvietoties to teritorijā, bet arī izvēlēties to dzīvesvietu šajā teritorijā.** Līdz ar to šīm personām noteikts dzīvesvietas pienākums ir uzskatāms par direktīvā garantētās pārvietošanās brīvības ierobežojumu. Nosakot šādu pienākumu tikai tiem alternatīvās aizsardzības saņēmējiem, kuri saņem sociālo palīdzību, tiek ierobežota arī šo saņēmēju piekļuve Savienības tiesībās paredzētajai sociālajai aizsardzībai.

Šajā ziņā Tiesa ir uzsvērusi, ka uz alternatīvās aizsardzības saņēmējiem saistībā ar to dzīvesvietas izvēli principā nevar tikt attiecināts režīms, kas ir ierobežojošāks nekā personām, kas nav ES pilsoņi un kas likumīgi pastāvīgi uzturas attiecīgajā dalībvalstī, un šis valsts valstspiederīgajiem saistībā ar piekļuvi sociālajai palīdzībai piemērojamais režīms.

Tomēr Tiesa ir uzskatījusi, ka dzīvesvietas pienākums var tikt noteikts vienīgi alternatīvās aizsardzības saņēmējiem, ja tie, ņemot vērā attiecīgajā valsts tiesiskajā regulējumā izvirzīto mērķi, nav objektīvi salīdzināmā situācijā ar to personu situāciju, kas nav ES pilsoņi un kas likumīgi pastāvīgi uzturas attiecīgajā dalībvalstī, vai šis valsts valstspiederīgo situāciju.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīva 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 337, 9. lpp.).

² Alternatīvās aizsardzības statuss var tikt piešķirts personām, kas nav ES pilsoņi un kas nav kvalificētas kā bēgļi, bet attiecībā uz kurām ir sniegts pietiekams pamatojums, ka tām ir nepieciešama starptautiskā aizsardzība.

Turpinājumā Tiesa ir atzinusi, ka sociālo pabalstu saņēmēju pārvietošanās vai to nevienlīdzīga koncentrācija dalībvalsts teritorijā var radīt nepienācīgu ar šo pabalstu izmaksu saistīto finansiālo izdevumu sadalījumu starp dažādajām attiecīgajā jomā kompetentajām iestādēm. Tomēr šāds nevienlīdzīgs izdevumu sadalījums nav konkrēti saistīts ar to, ka sociālos pabalstus saņemtajām personām, iespējams, ir alternatīvās aizsardzības saņēmēja statuss. Šādos apstākļos **direktīva liedz noteikt dzīvesvietas pienākumu vienīgi alternatīvās aizsardzības statusa saņēmējiem ar mērķi nodrošināt pienācīgu ar attiecīgo pabalstu izmaksu saistīto izdevumu sadalījumu.**

Tiesa turpretim ir norādījusi, ka Vācijas tiesai būs jāizvērtē, vai alternatīvās aizsardzības saņēmēji, kuri saņem sociālo palīdzību, saskaras ar lielākām integrācijas grūtībām nekā citas personas, kas nav ES pilsoņi un kas likumīgi pastāvīgi uzturas Vācijā un saņem sociālo palīdzību. Gadījumā, ja abas šīs personu kategorijas, ņemot vērā mērķi veicināt personu, kas nav ES pilsoņi, integrāciju Vācijā, nav salīdzināmā situācijā, **direktīva neliedz noteikt alternatīvās aizsardzības statusa saņēmējiem dzīvesvietas pienākumu ar mērķi veicināt to integrāciju**, lai arī šis pienākums nav piemērojams citām personām, kas nav ES pilsoņi un kas likumīgi pastāvīgi uzturas Vācijā.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā valsts prāvas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami no "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106